

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน

การงานอาชีพ ป.๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

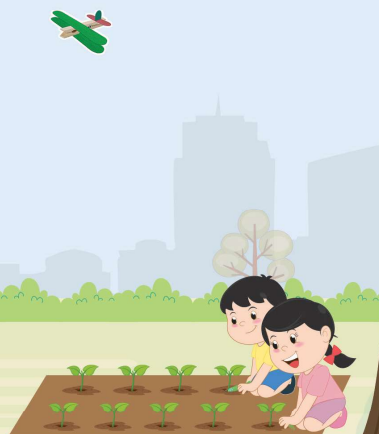
ผู้เรียบเรียง : นางสาวชลิตา วิทย์วงศ์กังวาล
นางสุนิสา สุขวัฒนา
นางสาวบุญเจือ เพ็ชรเกตุ

ผู้ตรวจ : นางปัทมา แม่ตระกูล
นายศักดิ์ดา พลับวงกล้า
นายธนสาร รมยะพันธุ์

บรรณาธิการ : ดร.สุนีย์ วิทย์สัมพันธ์

ผลิตและจัดจำหน่าย

บริษัท ศูนย์หนังสือ เมืองไทย จำกัด
นางสาวปัญญณี วิทย์สัมพันธ์
๑๐๑/๑๔ หมู่บ้านมณีนยา ๓ ซอย ๑๐
ถนนรัตนนิเบศร์ ตำบลไทรมา อำเภอมะนัง
จังหวัดน่าน ๕๕๐๐๐
โทร. ๐-๒๕๒๔-๖๓๑๖
๐๘-๑๔๔๕-๙๙๖๘
๐๘-๖๓๐๐-๔๑๑๓
โทรสาร ๐-๒๕๔๔-๓๙๒๓
E-mail : editor@muangthaibook.com
Website : www.muangthaibook.com

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน

การงานอาชีพ ป.๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ผู้เรียบเรียง : นางสาวชลิตา วิทย์วงศ์กังวาล
นางสุนิสา สุขวัฒนา
นางสาวบุญเจือ เพ็ชรเกตุ

ผู้ตรวจ : นางปัทมา แม่ตระกูล
นายศักดิ์ดา พลับวงกล้า
นายธนสาร รมยะพันธุ์

บรรณาธิการ : ดร.สุนีย์ วิทย์สัมพันธ์

พิมพ์ครั้งที่ ๑ : ธันวาคม ๒๕๖๓

จำนวน : ๓,๐๐๐ เล่ม

ผลิตโดย : บริษัท ศูนย์หนังสือ เมืองไทย จำกัด
นางสาวปัญญณี วิทย์สัมพันธ์
๑๐๑/๑๔ หมู่บ้านมณีนยา ๓ ซอย ๑๐ ถนนรัตนนิเบศร์
ตำบลไทรมา อำเภอมะนัง จังหวัดน่าน ๕๕๐๐๐
โทร. ๐-๒๕๒๔-๖๓๑๖, ๐๘-๑๔๔๕-๙๙๖๘, ๐๘-๖๓๐๐-๔๑๑๓
โทรสาร ๐-๒๕๔๔-๓๙๒๓
E-mail : editor@muangthaibook.com
Website : www.muangthaibook.com

ISBN : ๙๗๘-๖๑๖-๒๘๑-๙๒๐-๙

ราคา : ๕๕ บาท

“หนังสือเล่มนี้เป็นลิขสิทธิ์ของ บริษัท ศูนย์หนังสือ เมืองไทย จำกัด ห้ามทำซ้ำ คัดลอก เลียนแบบ
ทำสำเนาตัดแปลง หรือวิธีการอื่นใดไปเผยแพร่ ไม่ว่าจะเป็นส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้
นอกจากจะได้รับการยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจาก บริษัท ศูนย์หนังสือ เมืองไทย จำกัด”

คำนำ

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน การงานอาชีพ ป.๒ เล่มนี้ เรียบเรียงขึ้นสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ซึ่งมีเนื้อหาตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

เนื้อหาในหนังสือมีทั้งหมด ๗ หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย (๑) งานบ้านน่ารู้ (๒) เสื้อผ้าของหนู (๓) หนูช่วยทำอาหาร (๔) เครื่องมืองานเกษตรน่ารู้ (๕) การเพาะเมล็ด (๖) สัตว์เลี้ยงของหนู และ (๗) หนูรักงานประดิษฐ์ พร้อมทั้งกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนากระบวนการคิด เสริมทักษะความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต และกระบวนการทำงานได้เป็นอย่างดี พร้อมทั้งสามารถดูสื่อวีดิทัศน์ สรุปลสาระสำคัญของหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วย โดยสแกนคิวอาร์โค้ดและมีแบบทดสอบประเมินตนเองแบบออนไลน์

ฝ่ายวิชาการ ศูนย์หนังสือ เมืองไทย และผู้เรียบเรียง หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน การงานอาชีพ ป.๒ เล่มนี้ จะเป็นสื่อการเรียนการสอนที่ให้ความรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการคิด การแก้ปัญหา การตัดสินใจ ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน ทั้งนี้ หากมีข้อผิดพลาดประการใด ฝ่ายวิชาการ ศูนย์หนังสือ เมืองไทย และผู้เรียบเรียงพร้อมน้อมรับคำติชม และกรุณาแจ้งให้สำนักพิมพ์ทราบ เพื่อดำเนินการปรับปรุงในโอกาสต่อไป

นางสาวชลิตา วิทย์วงศ์กังวาล

นางสุนิสา สุขวัฒนา

นางสาวบุญเจือ เพ็ชรเกตุ

และ

ฝ่ายวิชาการ ศูนย์หนังสือ เมืองไทย

สารบัญ

หน้า

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ งานบ้านน่ารู้.....๑

๑. สมาชิกภายในบ้านและหน้าที่.....	๒
๒. งานบ้านส่วนตัว.....	๖
๓. งานบ้านส่วนรวม.....	๖
๔. งานบ้านมีประโยชน์.....	๗
กิจกรรมหน่วยการเรียนรู้ที่ ๑.....	๑๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เสื้อผ้าของหนู.....๑๖

๑. ชุดนักเรียน.....	๑๘
๒. การดูแลเสื้อผ้า.....	๒๐
๓. การดูแลถุงเท้าและรองเท้า.....	๒๒
กิจกรรมหน่วยการเรียนรู้ที่ ๒.....	๒๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ หนูช่วยทำอาหาร.....๒๗

๑. เครื่องครัวน่ารู้.....	๒๘
๒. หนูเตรียมประกอบอาหาร.....	๓๐
๓. หนูทำไข่เจียว.....	๓๕
กิจกรรมหน่วยการเรียนรู้ที่ ๓.....	๓๗

หน้า

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เครื่องมืองานเกษตรน่ารู้.....๓๙

๑. เครื่องมือสำหรับงานเกษตร.....	๔๐
๒. การใช้เครื่องมืองานเกษตร.....	๔๑
๓. การดูแลจัดเก็บเครื่องมืองานเกษตร.....	๔๒
กิจกรรมหน่วยการเรียนรู้ที่ ๔.....	๔๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ การเพาะเมล็ด.....๔๖

๑. การเพาะเมล็ดเพื่อขยายพันธุ์.....	๔๗
๒. ประโยชน์ของการเพาะเมล็ด.....	๔๘
๓. ประเภทของพืชที่นำมาเพาะเมล็ด.....	๔๙
๔. หลักการเพาะเมล็ด.....	๕๒
๕. การดูแลแปลงเพาะกล้า.....	๕๖
กิจกรรมหน่วยการเรียนรู้ที่ ๕.....	๕๗

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สัตว์เลี้ยงของหนู.....๕๙

๑. สัตว์เลี้ยงแสนรัก.....	๖๐
๒. การดูแลสัตว์เลี้ยง.....	๖๐
๓. การเลี้ยงปลาไว้ดูเล่น.....	๖๓
กิจกรรมหน่วยการเรียนรู้ที่ ๖.....	๖๕

หน้า

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ อนุรักษ์งานประดิษฐ์.....๖๗

๑. ความหมายและประเภทของงานประดิษฐ์.....	๖๘
๒. วัสดุงานประดิษฐ์น่ารู้.....	๗๐
๓. เครื่องมืองานประดิษฐ์น่ารู้.....	๗๓
๔. การประดิษฐ์ของใช้.....	๗๖
๕. ตัวอย่างงานประดิษฐ์ของใช้.....	๗๗
๖. ตัวอย่างงานประดิษฐ์ของเล่น.....	๘๕
กิจกรรมหน่วยการเรียนรู้ที่ ๗.....	๙๒

บรรณานุกรม.....๙๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

งานบ้านน่ารู้

สาระที่ ๑

การดำรงชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน ง ๑.๑

เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม เพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว

ตัวชี้วัด

- ง ๑/๑ ป.๒/๑ บอกวิธีการและประโยชน์การทำงาน เพื่อช่วยเหลือตนเองและครอบครัว
- ง ๑/๑ ป.๒/๒ ใช้วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ ในการทำงานอย่างเหมาะสมกับงานและประหยัด
- ง ๑/๑ ป.๒/๓ ทำงานเพื่อช่วยเหลือตนเองและครอบครัวอย่างปลอดภัย

ผังสาระการเรียนรู้

งานบ้านมีประโยชน์

สมาชิกภายในบ้านและหน้าที่

งานบ้านน่ารู้

งานบ้านส่วนรวม

งานบ้านส่วนตัว

สาระสำคัญ

งานบ้านเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาบ้าน ซึ่งทุกคนต้องช่วยกันทำ เพื่อให้บ้านสะอาด สวยงาม น่าอยู่ งานบ้านส่วนรวมมีหลายอย่าง เช่น กวาดบ้าน ถูบ้าน ซักผ้า รีดผ้า รดน้ำต้นไม้ รวมทั้งการซ่อมแซมของใช้ภายในบ้าน โดยขึ้นอยู่กับเพศ วัย และความสามารถของแต่ละคน

๒

การงานอาชีพ ป.๒

บ้านเป็นที่อยู่อาศัยของสมาชิกในครอบครัวที่ให้ความรัก ความอบอุ่น ความปลอดภัย ใช้ในการพักผ่อนและทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน โดยแต่ละคนจะมีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่แตกต่างกัน ตามเพศ วัย และความสามารถ

๑. สมาชิกภายในบ้านและหน้าที่

บ้านที่มีสมาชิกอาศัยอยู่ร่วมกันไม่มาก เช่น มีพ่อ แม่ ลูก เรียกว่า ครอบครัวขนาดเล็ก

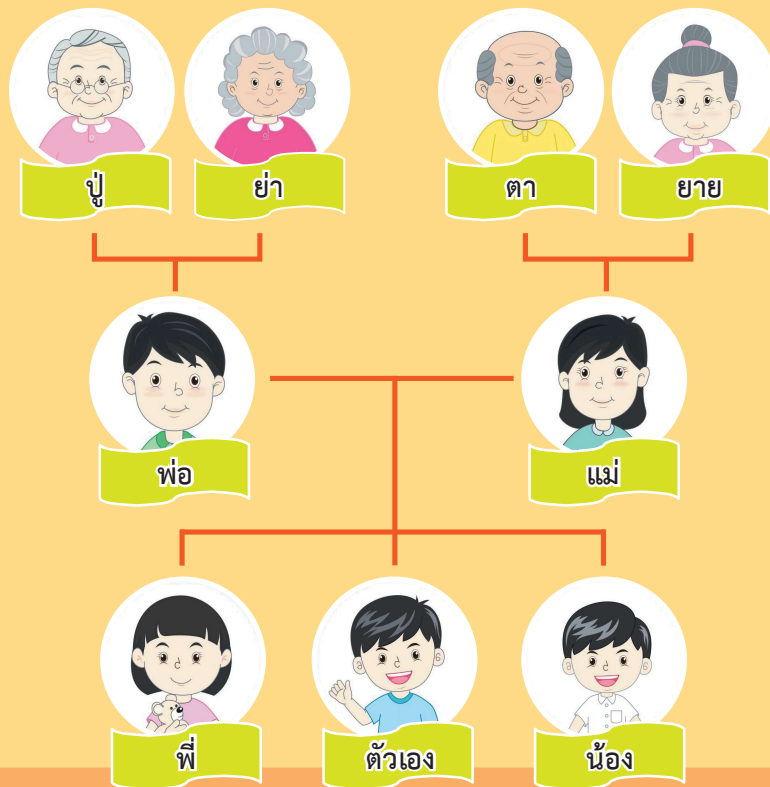
บ้านที่มีสมาชิกอาศัยอยู่ร่วมกันหลายคน เช่น มีปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา พ่อแม่ ลูก เรียกว่า ครอบครัวขนาดใหญ่

รูปที่ ๑.๑ ครอบครัวขนาดเล็กและครอบครัวขนาดใหญ่

ตัวอย่าง สมาชิกในครอบครัว

ครอบครัว

รูปที่ ๑.๒ สมาชิกในครอบครัว

ทุกคนมีหน้าที่ที่ต้องทำแตกต่างกัน บางหน้าที่สามารถทำร่วมกันหรือทำแทนกันได้ **หน้าที่** หมายถึง สิ่งที่ต้องทำด้วยความรับผิดชอบ ซึ่งสมาชิกภายในบ้านแต่ละคนจะมีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

๑.๑ บทบาทและหน้าที่ของพ่อ

(๑) เป็นหัวหน้าครอบครัวที่ดี ทำงานหารรายได้มาใช้จ่ายในครอบครัว

(๒) อบรมสั่งสอนลูกให้เป็นคนดี และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูก

(๓) ดูแลความปลอดภัย ให้คำแนะนำ เป็นที่ปรึกษา และช่วยแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับสมาชิกในครอบครัว

(๔) ทำงานต่าง ๆ ภายในบ้าน เช่น ซ่อมแซมของใช้ภายในบ้าน ตัดหญ้า ปลุกต้นไม้ ล้างรถยนต์ ทำสวน

รูปที่ ๑.๓ ตัวอย่างหน้าที่ของพ่อ

๑.๒ บทบาทและหน้าที่ของแม่

(๑) จัดการดูแลความเรียบร้อยภายในบ้าน ทำงานเพื่อหารายได้มาใช้จ่ายในครอบครัว

(๒) อบรมสั่งสอนเลี้ยงดูลูกให้เป็นคนดี และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูก

(๓) ให้คำแนะนำ เป็นที่ปรึกษา และช่วยแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับสมาชิกในครอบครัว

(๔) ทำงานต่าง ๆ ภายในบ้าน เช่น ทำกับข้าว ซักผ้า ทำความสะอาดบ้าน ซ่อมแซมเสื้อผ้า

รูปที่ ๑.๔ ตัวอย่างหน้าที่ของแม่

๑.๓ บทบาทและหน้าที่ของลูก

- (๑) ให้ความเคารพและฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่
- (๒) ตั้งใจเรียนหนังสือ ซึ่งเป็นหน้าที่ที่สำคัญที่สุด
- (๓) ช่วยเหลือตนเอง เช่น อาบน้ำ แต่งตัว
- (๔) ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายและรู้จักออมเงิน
- (๕) รักใคร่ปรองดอง มีความสามัคคีระหว่างญาติพี่น้อง
- (๖) ดูแลพ่อแม่และบุคคลในครอบครัวเมื่อท่านป่วยและชรา
- (๗) เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือ และแบ่งเบาภาระงานภายในบ้าน เช่น

กวาดบ้าน ถ้างาน รดน้ำต้นไม้

รูปที่ ๑.๕ ตัวอย่างหน้าที่ของลูก

๒. งานบ้านส่วนตัว

งานบ้านส่วนตัว คือ งานที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันของแต่ละคน เป็นการทำงานเพื่อช่วยเหลือตนเอง เช่น การอาบน้ำ และแต่งตัวไปโรงเรียน การจัดเก็บของใช้ส่วนตัว เสื้อผ้า รองเท้า ของเล่น หนังสือเรียน เป็นต้น

การจัดเก็บของเล่น

รูปที่ ๑.๖ การทำงานบ้านส่วนตัว

ข้อดีของการทำงานด้วยตนเอง

- (๑) สามารถพึ่งพาตัวเองได้
- (๒) ฝึกความมีระเบียบวินัย
- (๓) แบ่งเบาภาระสมาชิกในครอบครัว
- (๔) มีความภาคภูมิใจ

๓. งานบ้านส่วนรวม

งานบ้านส่วนรวม หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดูแลรักษาบ้าน ซึ่งทุกคนต้องช่วยกันดูแลเพื่อให้บ้านสะอาด สวยงาม น่าอยู่ งานบ้านส่วนรวมมีหลายอย่าง เช่น กวาดบ้าน ถูบ้าน ซักผ้า รีดผ้า รดน้ำต้นไม้ รวมทั้งการซ่อมแซมของใช้ภายในบ้าน ขึ้นอยู่กับเพศ วัย และความสามารถของแต่ละคน แต่สำหรับเด็ก ๆ ควรจะช่วยงานบ้านทั่วไปที่สามารถทำได้ง่าย ๆ ดังนี้

- (๑) ช่วยล้างแก้ว ถังถ้วย-ชาม
- (๒) ช่วยปัด กวาด เช็ด ถูบ้าน
- (๓) ช่วยเก็บขยะหรือนำขยะไปทิ้ง
- (๔) ช่วยรดน้ำต้นไม้
- (๕) ช่วยเก็บเสื้อผ้าที่ตากไว้

การปัดฝุ่นทำความสะอาด

รูปที่ ๑.๗ การทำงานบ้านส่วนรวม

๔. งานบ้านมีประโยชน์

การทำงานบ้านเพื่อช่วยเหลือครอบครัวเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องช่วยกันทำอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งการทำงานบ้านมีประโยชน์ ดังนี้

- (๑) ทำให้บ้านสะอาด ปลอดภัย น่าอยู่
- (๒) ช่วยแบ่งเบาภาระสมาชิกในครอบครัว
- (๓) ฝึกให้รู้จักช่วยเหลือและเสียสละเพื่อส่วนรวม
- (๔) สร้างความสัมพันธ์ในครอบครัวให้รักใคร่ ประองตอง สามัคคีกัน

๔.๑ การกวาดบ้าน

การกวาดบ้าน เป็นกําลังพิเศษผง ฝุ่นละออง ที่อยู่ตามพื้น ผืนนัง หรือบนฝาเพดาน ให้สะอาด ไม่เป็นแหล่งสะสมของเชื้อโรค

เครื่องมือที่ใช้กวาดบ้านมีหลายชนิด ดังนั้น ควรทำความเข้าใจเพื่อจะได้นำไปใช้ได้อย่างถูกต้อง ดังนี้

เครื่องมือสำหรับกวาดบ้าน ได้แก่

(๑) ไม้กวาดดอกหญ้า

ใช้กวาดพื้นในบริเวณบ้าน ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่แห้ง ราบเรียบ เช่น พื้นไม้ พื้นกระเบื้อง

การเก็บรักษา

เมื่อใช้งานเสร็จแล้ว ให้เคาะสิ่งสกปรกออก แล้วนำไปแขวนในที่จัดเก็บ หรือฟางผืนไว้ โดยเอาด้ามวางตั้งบนพื้น

(๒) ไม้กวาดทางมะพร้าว้ามยาว

ใช้กวาดพื้นรอบ ๆ บริเวณบ้าน ทั้งเปียกและแห้ง เช่น ลานซีเมนต์หน้าบ้าน สนามหญ้า

การเก็บรักษา

เมื่อใช้งานเสร็จแล้ว ให้ดึงเศษขยะที่ติดออกให้หมด นำมาล้างให้สะอาด ผึ่งให้แห้ง แล้วนำไปเก็บ โดยเอาด้ามวางตั้งบนพื้น

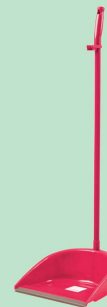

(๓) ไม้กวาดทางมะพร้าว้ามสั้น

ใช้กวาดพื้นทั่วไป ทั้งเปียกและแห้ง รวมทั้งเศษขยะต่าง ๆ

การเก็บรักษา

เมื่อใช้งานเสร็จแล้ว ให้ล้างทำความสะอาด ผึ่งแดดให้แห้ง แล้วนำไปเก็บ โดยเอาด้ามวางตั้งบนพื้น

(๔) ที่ตักผง

ใช้ตักฝุ่นผงและเศษขยะทั่วไป เพื่อนำไปทิ้งลงถังขยะ

การเก็บรักษา

เมื่อใช้งานเสร็จแล้ว ให้ล้างทำความสะอาด คว่ำให้แห้ง แล้วนำไปเก็บในที่จัดเก็บ

(๕) เครื่องดูดฝุ่น

ใช้ดูดสิ่งสกปรกตามซอกมุมต่าง ๆ รวมถึงพื้นที่ปูพรม หรือที่เป็นพื้นแข็ง พื้นเรียบ เช่น พื้นกระเบื้อง พื้นซีเมนต์

การเก็บรักษา

เมื่อใช้งานเสร็จแล้ว ให้เก็บสายไฟให้เรียบร้อย และเช็ดทำความสะอาดด้วยผ้าแห้ง แล้วนำฝุ่นผงที่อยู่ในถุงภายในเครื่องไปทิ้งลงถังขยะ

การกวาดพื้นบ้านและพื้นซีเมนต์

พื้นบ้านแต่ละบริเวณจะมีความแตกต่างกัน เช่น พื้นไม้ พื้นกระเบื้อง จึงต้องเลือกใช้เครื่องมือทำความสะอาดให้เหมาะสมกับพื้น โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติ ดังนี้

การกวาดพื้นบ้านโดยใช้ไม้กวาดดอกหญ้า

(๑) นำไม้กวาดดอกหญ้ามา กวาดฝุ่นละอองหรือเศษผง โดยเริ่มจากบริเวณซอกมุมต่าง ๆ ของห้องหรือใต้โต๊ะ ใต้เก้าอี้ก่อน แล้วกวาดไปในทิศทางเดียวกัน

(๒) กวาดเศษผงมารวมกัน ให้เป็นกองเดียว แล้วใช้ไม้กวาด กวาดเศษผงใส่ที่ตักผง และนำไปทิ้งลงถังขยะ

(๓) เมื่อกวาดพื้นเสร็จแล้ว ให้เคาะฝุ่นออกจากไม้กวาด แล้วเก็บไม้กวาดเข้าที่ให้ เรียบร้อย โดยเอาด้ามวางตั้งบนพื้น

รูปที่ ๑.๘ การกวาดบ้านด้วยไม้กวาดดอกหญ้า

การกวาดพื้นซีเมนต์ด้วยไม้กวาดด้ามสั้นและด้ามยาว

พื้นซีเมนต์ที่อยู่บริเวณรอบบ้าน ในที่แคบ ๆ ควรใช้ไม้กวาดด้ามสั้น ส่วนพื้นถนนที่เป็นบริเวณกว้าง ควรใช้ไม้กวาดด้ามยาว ซึ่งไม้กวาดด้ามสั้นและด้ามยาวสามารถใช้ได้ทั้งพื้นแข็งและพื้นเปียก โดยมีวิธีการใช้งาน ดังนี้

(๑) หากใช้ไม้กวาดด้ามสั้น ให้จับตรงบริเวณที่มี ปลอกหุ้มหรือด้ามไม้กวาด ขณะกวาดควรนั่งยอง ๆ หรือยืนก้มตัวลง แล้วจับไม้กวาดให้เอียงทำมุมกับพื้นเล็กน้อย ค่อย ๆ กวาดไปในทิศทางเดียวกัน หากพื้นที่กวาดเปียกแฉะ ไม่ควรสะบัดไม้กวาด เพราะจะทำให้น้ำกระเซ็น

(๒) หากใช้ไม้กวาดด้ามยาว ให้ยืนแล้วจับส่วนบนของไม้กวาด โดยไม้กวาดเอียงทำมุมกับพื้นเล็กน้อย แล้วค่อย ๆ กวาดไปในทิศทางเดียวกัน และถ้าเป็นการกวาดน้ำ ควรกวาดลงไปในท่อระบายน้ำ หากมีขยะติดมา ให้แยกขยะไปทิ้งก่อน จากนั้นจึงกวาดน้ำลงไปให้หมด

(๓) เมื่อกวาดเสร็จแล้ว ให้ล้างทำความสะอาด นำไปผึ่งแดดให้แห้ง และเก็บเข้าที่ให้เรียบร้อย

รูปที่ ๑.๙ การกวาดบ้านด้วยไม้กวาดด้ามสั้นและไม้กวาดด้ามยาว

๔.๒ การถูบ้าน

ขั้นตอนการถูบ้าน

การถูบ้านเป็นขั้นตอนที่ควรทำหลังจากกวาดบ้าน เพื่อให้พื้นบ้านสะอาดหมดจดยิ่งขึ้น โดยมีขั้นตอนดังนี้

(๑) นำไม้ถูพื้นจุ่มในถังน้ำ จากนั้นบิดผ้าถูพื้นให้หมาดแล้วเริ่มถู โดยจับไม้ถูพื้นให้เอียงทำมุมกับพื้น การถูพื้นให้เริ่มถูจากด้านในออกมาด้านนอกในทิศทางเดียวกัน

ในกรณีที่พื้นเป็นคราบ ให้ใช้ไม้ถูพื้นถูย้ำตรงบริเวณที่เป็นคราบสกปรกซ้ำ ๆ หลายครั้ง หรืออาจนำแปรงมาขัดก่อน จากนั้นจึงถูพื้นให้สะอาดอีกครั้ง

(๒) ควรซักผ้าถูพื้นเมื่อเริ่มสกปรก โดยนำมาซักในถังที่เตรียมไว้ บิดผ้าให้หมาดแล้วถูพื้นในบริเวณอื่น ๆ ต่อไป

(๓) หลังจากถูพื้นเสร็จแล้ว ให้ซักผ้าถูพื้นให้สะอาด จากนั้นนำไปผึ่งแดดให้แห้ง และเก็บเข้าที่ให้เรียบร้อย

รูปที่ ๑.๑๐ การถูบ้าน

๔.๓ การล้างภาชนะต่าง ๆ

การรับประทานอาหารที่ถูกสุขลักษณะ ควรจัดใส่จานชามหรือภาชนะต่าง ๆ และล้างทำความสะอาดทุกครั้ง จัดเก็บในตู้ให้มิดชิด จะได้ป้องกันฝุ่นละอองและเชื้อโรค ขั้นตอนการล้างภาชนะที่ถูกต้อง มีดังนี้

(๑) ใช้ช้อนกวาดเศษอาหารรวมกันแล้วนำไปทิ้งถังขยะ

(๒) ล้างภาชนะด้วยน้ำเปล่าก่อน เพื่อกำจัดคราบมันและเศษอาหาร

(๓) ผสมน้ำยาล้างจานลงไปในน้ำที่เตรียมไว้ นำฟองน้ำมาชุบน้ำยาล้างจานและถูไปมาบนภาชนะให้ทั่วทั้งสองด้าน โดยเริ่มล้างจากภาชนะที่เปื้อนน้อยที่สุดก่อน เช่น แก้วน้ำ แล้วจึงล้างภาชนะอื่น ๆ

รูปที่ ๑.๑๑ การล้างภาชนะ

(๔) ล้างภาชนะด้วยน้ำสะอาดอีก ๒-๓ ครั้ง จนหมดคราบฟองและไม่มียากลิ่นน้ำยาล้างจาน

(๕) คว่ำภาชนะผึ่งไว้ให้แห้ง โดยวางเรียงตามประเภทของภาชนะ

(๖) เก็บภาชนะที่แห้งเข้าตู้เก็บ หรือวางไว้ในตะกร้าและหาผ้าบาง ๆ มาคลุมให้เรียบร้อย

รูปที่ ๑.๑๑ (ต่อ) การล้างภาชนะ

สรุปสาระสำคัญหน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

งานบ้านที่ต้องช่วยกันทำ

ให้นักเรียนสแกน QR Code เพื่อดูสรุปสาระสำคัญหน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

กิจกรรมหน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

งานบ้านน่ารู้

กิจกรรมที่ ๑.๑ เรียนรู้เพื่อพัฒนาการทำงาน

- ให้นักเรียนบอกจำนวนสมาชิกในครอบครัว และหน้าที่ของแต่ละคนที่ช่วยทำงานบ้าน
- ไม่ว่าวดอกหญ้า ใช้กวาดพื้นแบบไหน และมีวิธีเก็บรักษาอย่างไร
- การกวาดบ้านที่ถูกต้อง ควรกวาดในลักษณะไหน
- การล้างจานที่ถูกวิธี มีขั้นตอนอย่างไรบ้าง

กิจกรรมที่ ๑.๒ เสริมสร้างลักษณะการทำงานในศตวรรษที่ ๒๑ (C21)

ให้นักเรียนบอกหน้าที่ของตนเองที่สามารถแบ่งเบาภาระสมาชิกในครอบครัวได้ โดยวาดภาพ ทำแผนผัง หรือนำเสนอวิธีการทำงานในแบบที่ตนเองถนัด ลำดับขั้นตอนให้ถูกต้อง พร้อมบอกผลลัพธ์จากการปฏิบัติงาน แล้วนำมาส่งครู

กิจกรรมที่ ๑.๓ หนูคิดอย่างไร

- หลังจากทำความสะอาดบ้านเสร็จเรียบร้อยแล้ว แต่ไม่ได้นำอุปกรณ์ในการทำความสะอาดไปเก็บ นักเรียนคิดว่าจะมีผลอย่างไรบ้าง
- ในกรณีที่พื้นเป็นคราบ นักเรียนคิดว่าควรทำอย่างไรเพื่อให้พื้นสะอาด
- ถ้ามีน้ำขังอยู่บริเวณรอบ ๆ บ้าน ซึ่งเป็นที่แคบ ๆ นักเรียนคิดว่า จะทำความสะอาดอย่างไร

แบบทดสอบประเมินตนเอง

ให้นักเรียนสแกน QR Code เพื่อทำแบบทดสอบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑